

УДК 658:655

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Х. Я. Яремик, М. І. Яремик

*Українська академія друкарства,
вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна*

Досліджено сутність поняття «механізм управління фінансовою стійкістю підприємства», що дало змогу виокремити підходи щодо його трактування. Охарактеризовано особливості фінансово-господарської діяльності видавничо-поліграфічних підприємств, які впливають на стабільність їхнього функціонування. Обґрунтовано мету та виділено основні завдання процесу управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічного підприємства. Наведено послідовність стадій формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства: визначення цілей, суб'єктів та об'єктів управління; виявлення елементів управління; визначення методів впливу на чинники управління; розроблення стратегії забезпечення фінансової стійкості; моніторинг стану фінансової стійкості. Процес побудови механізму управління фінансовою стійкістю структуровано в межах діяльності видавничо-поліграфічних підприємств та здійснено з використанням основних елементів: функцій (акумуляційна, контрольна, регуляційна); методів фінансового управління, важелів, інструментів та підсистем забезпечення.

Ключові слова: *фінансова стійкість, механізм управління, видавничо-поліграфічне підприємство, методи, система, фактори, стратегія, фінансові важелі, фінансові інструменти.*

Постановка проблеми. Сьогодні господарська діяльність підприємств видавничо-поліграфічної галузі здійснюється в умовах мінливого ринкового середовища, соціально-політичної нестабільності, кризових явищ, нестачі фінансових ресурсів, що значною мірою впливає на їхню фінансову стійкість. Тому за умови впровадження стратегічних підходів до управління підприємством особливого значення набуває проблема забезпечення його ефективного функціонування та сталого розвитку.

Негативний вплив на фінансову стійкість підприємств галузі мають не лише певні фактори зовнішнього та внутрішнього середовища, а також відсутність ефективного механізму управління нею, який забезпечить нейтралізацію цих змін в умовах здійснення фінансово-господарської діяльності.

Розв'язання проблеми побудови складових механізму управління фінансовою стійкістю є актуальним для підприємств, незалежно від їхніх організаційно-правових форм і форм власності, тому що нестійкий фінансовий стан загрожує фінансовій безпеці та може спричинити втрату стратегічного потенціалу суб'єкта господарювання.

Отже, видавничо-поліграфічні підприємства з метою подолання кризових явищ, зокрема в фінансовому забезпеченні діяльності, зобов'язані особливу увагу спрямувати на розв'язання проблеми підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню питань формування та вдосконалення механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства присвячено праці таких науковців, як А. О. Верзун [10], І. О. Геращенко [13], А. В. Гукова, А. В. Кіров [8], Т. В. Донченко [7], Є. І. Масленников [9], Г. П. Скляр [11], О. Д. Щербань [12], М. В. Штейкіна [6] та інших авторів.

Проблемні аспекти діяльності підприємств видавничо-поліграфічної галузі в умовах кризових явищ та нестабільного зовнішнього середовища висвітлювались у наукових публікаціях Є. В. Волошаненка, В. М. Кочеткова [1], А. М. Штангрета, В. І. Воробйова, О. М. Петрашової [2], Г. О. Мохонько [3], Н. І. Передерієнко [4] та ін.

Зокрема, Є. В. Волошаненко, В. М. Кочетков займалися діагностикою кризового стану підприємств галузі та запропонували стратегії його подолання [1]. Питання методичного забезпечення антикризового управління підприємств галузі відображені в науковій праці А. М. Штангрета, В. І. Воробйова, О. М. Петрашової [2]. Проблеми стратегічної стійкості підприємств галузі досліджено в статті Г. О. Мохонько [3], а теоретичні аспекти управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічних підприємств розглянуто в науковій публікації Н. І. Передерієнко, О. К. Чабан [4].

Водночас теоретичні та практичні особливості розроблення механізму управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічних підприємств не досліджувалися досі, що зумовлює актуальність подальшого розв'язання цієї наукової проблеми.

Мета статті — обґрунтування теоретико-методичних засад щодо формування механізму управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічного підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою подолання кризових явищ в економіці, зокрема в сфері видавничо-поліграфічної галузі, важливим є забезпечення фінансової стабільності діяльності підприємств, що характеризує їхній фінансовий стан та відображає ступінь залежності від інвесторів та кредиторів.

Фінансова стійкість є характеристикою стабільності фінансового стану підприємства та визначає раціональну забезпеченість потреб підприємства фінансовими ресурсами для ефективної діяльності в ринкових умовах.

Фінансова стійкість підприємств розглядається в науковій літературі як «здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів у мінливому внутрішньому і зовнішньому середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику» [5, с. 212].

Погіршення фінансової стійкості видавничо-поліграфічних підприємств спричинене кризовими явищами, які спостерігаються у соціальній сфері, де здебільшого

здійснюється споживання друкованих видань, нерозв'язаними проблемами щодо розроблення державної політики в сфері регулювання, підтримки галузі та відсутністю цілісних стратегічних програм її розвитку. Переважно більшість складових видавничого підприємництва відзначаються певними особливостями, які мають вплив на формування результатів цієї сфери діяльності і не притаманні суб'єктам господарювання інших галузей національної економіки. В умовах функціонування видавничого ринку спостерігається доволі обмежений прояв закону попиту та пропозиції, що є перешкодою для забезпечення ефективного ведення бізнесу. Серед основних проблем, які не дають змоги повністю простежувати дію вказаного закону в практичній діяльності, є, на наш погляд, доволі поширене застосування форвардних контрактів у процесі укладання договорів із купівлі видавничої продукції. Це стосується зокрема проведення передплати на отримання періодичних видань, що унеможливує внесення змін в ці угоди на стадії реалізації. Водночас прогнозування попиту на певні види видавничої продукції у довгостроковій перспективі є складним завданням, оскільки не завжди вдається комплексно та об'єктивно підійти до врахування численних факторів впливу зовнішнього середовища. До особливостей реалізації продукції у видавничій діяльності можна зарахувати також обмеженість сегментів ринків збуту продукції, оскільки попит на неї зумовлений наявністю зацікавлених споживачів. Виробнича діяльність видавничо-поліграфічних підприємств нерозривно пов'язана з використанням матеріалів і сировини, які забезпечують інші галузі, зокрема з виробництва паперу, палітурних матеріалів, друкарських фарб тощо. Окремі комерційні замовлення потребують застосування більш якісної імпортової сировини та матеріалів, цінова політика щодо отримання яких та постачальники яких зазнають постійних змін.

Отже, видавнича діяльність по суті — це творча діяльність авторів, редакторів тощо, які створюють основний зміст видавничої продукції і яка передусім цікавить кінцевого споживача, що оцінює також високу якість поліграфічного виконання. Таку діяльність детермінує вагома невизначеність і ризики; ефективність від її кінцевого результату не завжди можна достовірно оцінити. Усе це є об'єктивними умовами для того, щоб цей вид діяльності отримував від держави відповідну фінансову підтримку. Для забезпечення стійкого розвитку підприємств галузі в умовах ринкової нестабільності необхідно також забезпечити їхню спроможність відповідно реагувати на зміни, що відбуваються у внутрішньому та зовнішньому середовищі їхнього функціонування. Для гарантії ефективного управління фінансовою стійкістю підприємства необхідно передбачити не тільки підготовку та реалізацію управлінських рішень щодо нейтралізації негативних впливів зовнішнього середовища, а й контроль за рівнем його незалежності від зовнішніх джерел фінансування.

В умовах нестабільного становища управління фінансовою стійкістю трактується як система управлінських заходів у сфері фінансового менеджменту, що передбачає прогнозування фінансової кризи, дає змогу її встановити на ранніх стадіях і відновити фінансову рівновагу. Завдяки цим заходам підприємство

має можливість забезпечити виконання поставлених завдань щодо діяльності та необхідний рівень конкурентоспроможності, а також своєчасно розрахуватися відповідно до своїх зобов'язань [6]. З метою організації ефективної взаємодії всіх складових елементів процесу управління фінансовою стійкістю суб'єкта господарської діяльності виникає необхідність створення механізму його забезпечення.

На основі аналізу літературних джерел можна виокремити три підходи щодо визначення поняття «механізм управління фінансовою стійкістю підприємства». Згідно з найбільш загальним, на наш погляд, підходом, цей термін пропонують розглядати як сукупність принципів, заходів, методів та інструментів управління [7]. Відповідно до наступного підходу, який підтримують такі науковці, як Є. І. Масленников, А. В. Гукова, А. Д. Анікіна та інші, сутність поняття «механізм управління фінансовою стійкістю підприємства» пропонують подавати як процес управління фінансовими ресурсами [8, 9]. У межах другого підходу колектив авторів пропонує застосовувати термін «механізм управління фінансовою стійкістю фірми» як «систему регулювання процесів формування, розподілу та використання зовнішніх та внутрішньофірмових фінансових ресурсів економічного суб'єкта у відповідності з його стратегічними цілями в межах визначених принципів, фінансових методів, фінансових важелів, каналів і нормативно-правового середовища» [8, с. 81].

У наукових працях здебільшого поширений третій підхід, у якому під терміном «механізм» розуміють сукупність інструментів, важелів, а також методів, прийомів, які разом із забезпечувальними підсистемами використовуються для досягнення встановленої мети [10, 11, 12].

Так, зокрема, А. О. Верзун, поділяючи погляди таких авторів, як О. О. Педик та Г. П. Скляр, трактує категорію «механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства» як «систему форм, прийомів, методів, норм, важелів і нормативів, а також нормативно-правового, програмно-технічного, інформаційного та кадрового забезпечення, за допомогою яких на підприємстві досягається такий стан фінансових ресурсів, їх формування, розподіл та використання, що дозволяє підприємству розвиватись на основі формування стійкої тенденції зростання прибутку при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності та за умови припустимого рівня ризику» [10, с. 51–52]. Наведене визначення, на нашу думку, претендує на повноцінне відображення сутності цієї економічної категорії.

У межах механізму управління фінансовою стійкістю підприємства формуються фінансові відносини, які передбачають утворення, а також розподіл, використання фінансових ресурсів (це стосується здійснення розрахунків за податками, з постачальниками та підрядниками, працівниками, засновниками). Тому конструктивно цей механізм наводять у вигляді двох блоків: механізм залучення фінансових ресурсів і механізм розподілу залучених фінансових ресурсів [8, 9].

Процес побудови (чи модернізації) механізму управління фінансовою стійкістю підприємства здійснюється впродовж низки взаємопов'язаних етапів [7, 8]:

- визначення цілей, суб'єктів та об'єктів управління. Хоча вони не є складовими елементами механізму, але саме через механізм управління суб'єкти впливають на об'єкти управління. В умовах видавничо-поліграфічних підприємств

- здебільшого суб'єктами є керівництво підприємства, фінансові аналітики, працівники планово-фінансової служби та бухгалтерії. Об'єктами є фінансово-господарська діяльність підприємства, його фінансові ресурси, прибуток.
- виявлення елементів управління. На цьому етапі здійснюється відбір чинників, які мають визначальний вплив на процеси регулювання рівня фінансової стійкості підприємства, з врахуванням накреслених стратегій розвитку. Крім цього, визначається проблемний сегмент процесу перетворення фінансових ресурсів на капітал і з'ясовуються причини виникнення негативних факторів, які зумовлюють зниження рівня фінансової стійкості;
  - визначення методів впливу на чинники управління. На цьому етапі передбачається застосування певних методів та фінансових інструментів управління фінансовою стійкістю, а також вибір важелів впливу з метою нейтралізації попередньо виявлених негативних факторів;
  - розроблення стратегії забезпечення фінансової стійкості проводиться за результатами проведеного аналізу та на основі узгодження політики управління активами, капіталом та грошовими потоками щодо стратегічної мети діяльності підприємства;
  - моніторинг стану фінансової стійкості охоплює виконання аналізу фінансової стійкості, оцінку належного її рівня та відповідність нормативам, а також розроблення управлінських рішень щодо корегування рівня фінансової стійкості згідно зі стратегічними цілями підприємства.

Процес побудови механізму передбачає насамперед визначення мети процесу управління фінансовою стійкістю підприємства. На думку І. О. Геращенко, головна мета механізму забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання полягає у досягненні фінансової безпеки та стабільності їхнього функціонування і розвитку в поточному та перспективному періодах [13].

На наш погляд, мета впровадження механізму управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічного підприємства полягає у досягненні ним оптимального рівня фінансової стійкості, під час якого забезпечується платоспроможність, кредитоспроможність та інвестиційна привабливість. Така постановка мети зумовлена незадовільним фінансовим станом багатьох підприємств галузі, кризою неплатежів, залежністю від зовнішніх джерел фінансування. Досягнення стратегічної цілі, покращення фінансового стану підприємств та фінансових результатів діяльності має забезпечити зростання інвестиційної привабливості і довгострокового розвитку.

Окрім мети, до складу механізму управління фінансовою стійкістю підприємства також потрібно додати такі елементи, як завдання та функції управління, підсистеми забезпечення функціонування механізму і критерії оцінювання рівня фінансової стійкості [11].

Запропонований механізм управління фінансовою стійкістю підприємства має бути зосереджений на виконанні таких завдань:

1) оптимізація структури капіталу та його залучення із мінімальними витратами з метою оновлення технічної бази та забезпечення сталого розвитку в перспективі;

- 2) забезпечення постійної платоспроможності та ліквідності підприємства, що дасть змогу здійснювати у встановлений час розрахунки згідно із зобов'язаннями;
- 3) покращення фінансових результатів діяльності з метою зростання прибутковості власного та залученого капіталу;
- 4) збалансування грошових потоків підприємства за допомогою оптимізації обсягів дебіторської заборгованості.

Серед основних функцій вказаного механізму, в яких відображається його зміст і які дають змогу забезпечити мету процесу управління, можна виокремити такі їхні види: акумуляційна, регуляційна та контрольна. Водночас акумуляційна функція розкриває зміст механізму фінансування. А щодо функцій регулювання та контролю, то їх можна вважати проявом механізму розподілу і використання. Саме вказані функції управління забезпечать ефективність використання запропонованого механізму щодо оптимізації рівня фінансової стійкості видавничо-поліграфічного підприємства.

Реалізація кожної із зазначених функцій передбачає використання відповідних фінансових форм та методів, а також належного фінансового інструментарію. Між вказаними інструментами існує тісний взаємозв'язок, вони мають певне економічне навантаження й об'єктивні межі застосування. Здійснюючи визначене регуляторне навантаження, важелі впливають з інструменту, конкретизують його дію в механізмі та призначені для стимулювання або обмеження певної діяльності [11]. Зрозуміло, що діапазон дії методів, інструментів та важелів механізму управління фінансовою стійкістю підприємств регламентований чинною нормативно-правовою базою і перебуває в об'єктивно обмеженому інформаційному та організаційно-забезпеченому просторі.

Серед основних елементів запропонованого механізму забезпечення фінансової стійкості видавничо-поліграфічних підприємств передбачено, з огляду на їхню специфіку діяльності, використання низки фінансових методів, фінансових інструментів та фінансових важелів (рис.).

Враховуючи те, що серед поліграфічних підприємств є активні учасники на зовнішньоекономічних ринках, то основними методами є хеджування та страхування ризиків виникнення загроз неплатежів, а основні фінансові інструменти, які доцільно було б активно використовувати, — ф'ючерсні та форвардні контракти, прогнозування валютних коливань. Значна кількість підприємств зараз часто застосовує кредитування для забезпечення платоспроможності, але не повністю використовує управління дебіторською заборгованістю.

Кредит як один із фінансових інструментів доцільно застосовувати через пошук галузей для використання таких важелів, як оптимальні кредитні ставки в національній чи іноземній валюті, термінів кредитування, страхування кредитування від значних коливань курсу валюти.

Унаслідок незадовільної роботи із забезпечення фінансової стійкості підприємства неефективно застосовуються фінансові ресурси, невиправдано збільшується дебіторська заборгованість, втрачається фінансова незалежність, порушується платоспроможність, що зрештою може спричинити припинення його діяльності.

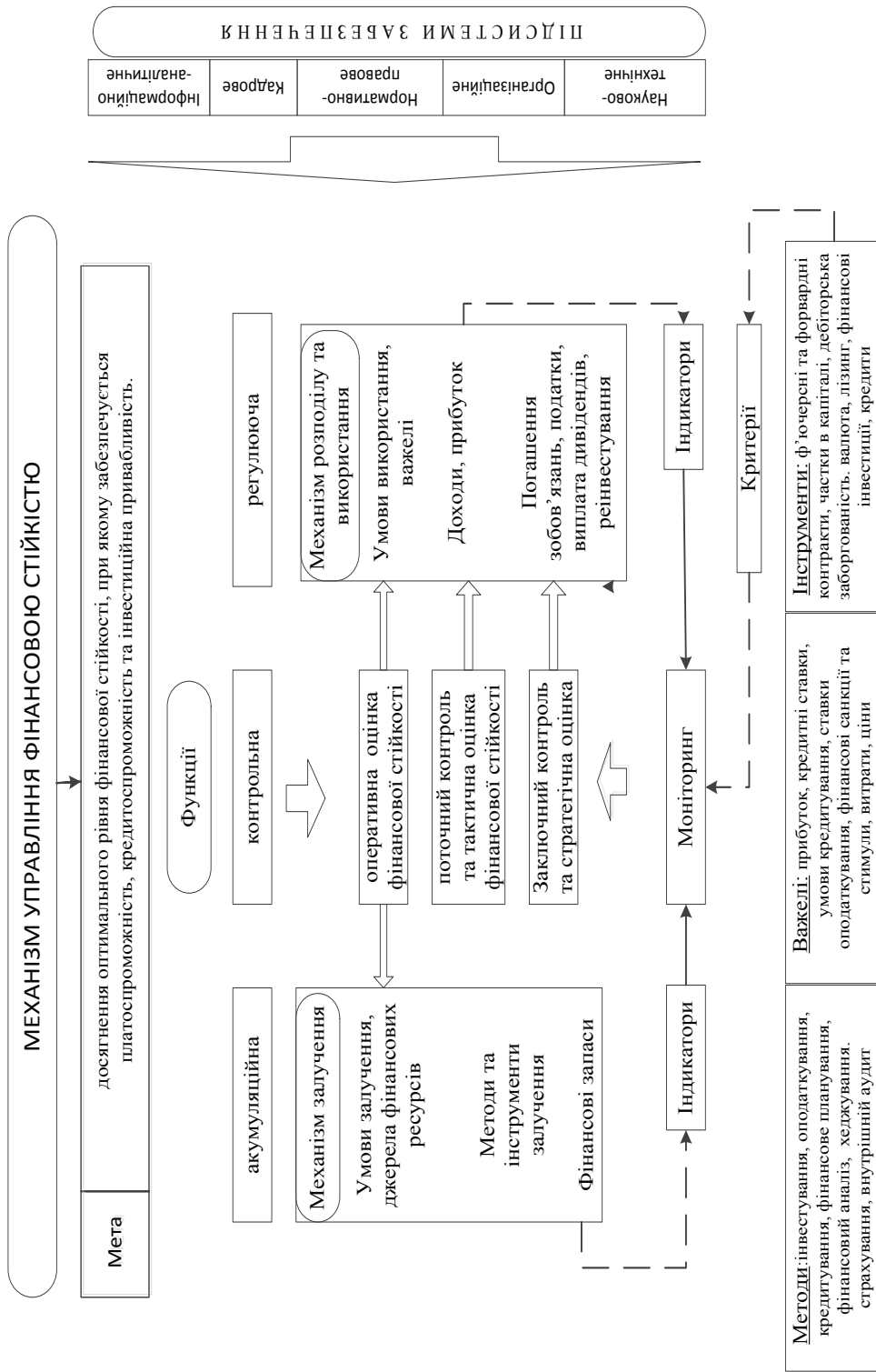

Рис. Структура механізму управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічного підприємства

У структурі запропонованого механізму передбачено систему забезпечення цього процесу, яка охоплює:

- нормативно-правове забезпечення — це законодавча база, що регламентує права й обов'язки суб'єктів підприємницької діяльності, стандарти, норми, нормативи. Також до цієї категорії належать положення, накази, інструкції та інша документація, що створюється в умовах підприємства, стосується фінансово-господарської діяльності та є обов'язковою до виконання;
- інформаційне забезпечення механізму охоплює інформаційну базу (фінансову звітність, показники, індикатори та ін.), яка необхідна для аналізу та забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарювання;
- організаційне — наявність певної організаційної структури, що відповідає за досягнення належного рівня фінансової стійкості підприємства;
- науково-технічне забезпечення — це науково-методичні та теоретико-методологічні напрацювання, які стосуються проведення діагностики фінансової стійкості підприємства й управління нею, інформаційна техніка, технології, а також програмне забезпечення для виконання аналітичних досліджень, планування та прогнозування рівня фінансової стійкості підприємства;
- кадрове забезпечення механізму охоплює підготовку та підвищення кваліфікації кадрів, які мають відповідні навички щодо оцінювання, розроблення й обґрунтування напрямів підвищення рівня фінансової стійкості підприємства.

Кризовий стан економіки посилює актуальність розв'язання проблеми належного інформаційного забезпечення в сфері прийняття управлінських рішень. Це зумовлено такими причинами, як посилення динамічних змін у зовнішньому середовищі функціонування підприємства і відповідно зростання швидкості знецінення інформації та нагромадження значних обсягів інформаційних потоків, які здебільшого мають різноплановий характер.

Організація сучасної облікової системи підприємства, згідно зі стратегічними цілями підприємства, має передбачати і враховувати вплив на результати його діяльності не тільки внутрішніх, а й зовнішніх чинників. Розв'язання цієї проблеми можливе завдяки формуванню системи обліково-аналітичного забезпечення на базі використання сучасних інформаційно-аналітичних технологій.

Формування ефективної обліково-аналітичної системи управління на підприємствах галузі має передбачати реалізацію таких основних завдань:

- надання інформаційної підтримки на стадії ухвалення управлінських рішень, а також налагодження ефективної системи планування та контролю процесів діяльності підприємства;
- удосконалення системи обліку і методичного забезпечення дослідження рівня фінансової стійкості підприємства;
- обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку підприємства з використанням доступних джерел фінансування.

Висновки. Обґрунтування структури механізму управління фінансовою стійкістю видавничо-поліграфічного підприємства сприятиме зростанню ефективності діяльності суб'єктів господарювання галузі в умовах кризових явищ в економіці.

Подальшим напрямом дослідження є виокремлення та ранжування факторів, які визначають фінансову стійкість підприємств галузі. Це дасть змогу обґрунтувати важелі впливу щодо нейтралізації негативних факторів мікро- та макросередовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кочетков В. М., Волошаненко Є. В. Виявлення загрози банкрутства підприємств видавничо-поліграфічної галузі на основі дискримінантних моделей. Економічний вісник Донбасу. 2014. № 1 (35). С. 74–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2014_1_13 (дата звернення: 12.05.2021).
2. Штангрет А. М., Воробйов В. І., Петрашова О. М. Удосконалення методичного забезпечення антикризового управління на підприємствах ВПП. Київ : УкрНДСВД, 2010. 295 с.
3. Мошонько Г. А. Вплив нестабільного ринкового середовища на стратегічну стійкість підприємств видавничо-поліграфічної галузі. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 20. С. 49–53.
4. Передерієнко Н. І., Чабан О. К. Управління фінансовою стійкістю підприємств видавничо-поліграфічної галузі. XXIII Міжнародна науково-практична конференція з проблем видавничо-поліграфічної галузі : тези доповідей. (26 листопада 2016 р.). Київ : УкрНДСВД, 2016. 3 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19092/3/Perederiienko_Chaban_Upravlinnia-finansovoiu-stiikistiu.PDF (дата звернення: 12.05.2021).
5. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Знання, 2015. 662 с.
6. Штейкина М. В. Управление финансовой устойчивостью предприятия. Вопросы экономики и права. 2011. № 6. URL: https://law-journal.ru/files/pdf/201106/201106_151.pdf (дата звернення: 12.05.2021).
7. Донченко Т. В. Теоретичні основи формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2010. № 1. Т. 1. С. 23–27. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3037/1.pdf> (дата звернення: 12.05.2021).
8. Гукова А. В., Аникина И. Д., Киров А. В. Механизм управления финансовой устойчивостью фирмы в контексте ресурсно-факторного подхода. Финансовый журнал. 2013. № 2. С. 75–84. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mehanizm-upravleniya-finansovoy-ustoychivostyu-firmy-v-kontekste-resursno-faktornogo-podhoda> (дата звернення: 12.05.2021).
9. Масленников Є. І. Механізм управління фінансовою стійкістю промислового підприємства. Ефективна економіка. 2015. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3928> (дата звернення: 12.05.2021).
10. Верзун А. О. Теоретичні підходи до формування та забезпечення фінансової стійкості підприємств. Агросвіт. 2013. № 15. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/15_2013/12.pdf (дата звернення: 12.05.2021).
11. Скляр Г. П., Педик О. О. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємств споживчої кооперації та його удосконалення в умовах перехідної економіки. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер.: Економічні науки. 2010. № 3. С. 83–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2010_3_15 (дата звернення: 12.05.2021).

12. Щербань О. Д. Механізм забезпечення та стабілізації фінансової стійкості на підприємстві. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. Вип. 1–2 (44). С. 151–155. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bnav_2018_1\(2\)_34.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bnav_2018_1(2)_34.pdf) (дата звернення: 12.05.2021).
13. Геращенко І. О. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства. Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ». Сер.: Економічні науки. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. № 24 (1246). С. 124–128. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/31204> (дата звернення: 12.05.2021).

REFERENCES

1. Kochetkov, V. M., & Voloshanenko, Ye. V. (2014). Vyiavlennia zahrozy bankrutstva pidpriemstv vydavnycho-polihrafichnoi haluzi na osnovi dyskryminantnykh modelei: Ekonomichnyi visnyk Donbasu, 1 (35), 74–78. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2014_1_13 (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).
2. Shtanhret, A. M., Vorobiov, V. I., & Petrashova, O. M. (2010). Udoskonalennia metodychnoho zabezpechennia antykrizovoho upravlinnia na pidpriemstvakh VPH. Kyiv : UkrNDSVD (in Ukrainian).
3. Mokhonko, H. A. (2009). Vplyv nestabilnogo rynkovoho seredovyshcha na stratehichnu stiikist pidpriemstv vydavnycho-polihrafichnoi haluzi: Investytsii: praktyka ta dosvid, 20, 49–53 (in Ukrainian).
4. Perederiienko, N. I., & Chaban, O. K. (2016). Upravlinnia finansovoiu stiikistiu pidpriemstv vydavnycho-polihrafichnoi haluzi. KhKhIII Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia z problem vydavnycho-polihrafichnoi haluzi : tezy dopovidei. (26 lystopada 2016 r.). Kyiv : UkrNDISVD. Retrieved from https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19092/3/Perederiienko_Chaban_Upravlinnia-finansovoiu-stiikistiu.PDF (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).
5. Savytska, H. V. (2015). Ekonomichnyi analiz diialnosti pidpriemstva. 2-he vyd., vypr. i dopov. Kyiv : Znannia (in Ukrainian).
6. Shtejkina, M. V. (2011). Upravlenie finansovoy ustojchivost'ju predpriiatija: Voprosy ekonomiki i prava, 6. Retrieved from https://law-journal.ru/files/pdf/201106/201106_151.pdf (data zvernennja: 12.05.2021) (in Russian).
7. Donchenko, T. V. (2010). Teoretychni osnovy formuvannia mekhanizmu upravlinnia finansovoiu stiikistiu pidpriemstva: Visnyk Khmelnytskoho natsionalnogo universytetu, 1, 1, 23–27. Retrieved from <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3037/1.pdf> (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).
8. Gukova, A. V., Anikina, I. D., & Kirov, A. V. (2013). Mehanizm upravlenija finansovoy ustojchivost'ju firmy v kontekste resursno-faktornogo pohoda: Finansovyj zhurnal, 2, 75–84. Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/mehanizm-upravleniya-finansovoy-ustoychivostyu-firmy-v-kontekste-resursno-faktornogo-pohoda> (data zvernennja: 12.05.2021) (in Russian).
9. Maslennikov, Ye. I. (2015). Mekhanizm upravlinnia finansovoiu stiikistiu promyslovoho pidpriemstva: Efektyvna ekonomika, 1. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3928> (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).

10. Verzun, A. O. (2013). Teoretychni pidkhody do formuvannia ta zabezpechennia finansovoi stiikosti pidpriemstv: Ahrosvit, 15. Retrieved from http://www.agrosvit.info/pdf/15_2013/12.pdf (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).
11. Skliar, H. P., & Pedyk, O. O. (2010). Mekhanizm zabezpechennia finansovoi stiikosti pidpriemstv spozhyvchoi kooperatsii ta yoho udoskonalennia v umovakh perekhidnoi ekonomiky: Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Ser.: Ekonomichni nauky, 3, 83–88. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2010_3_15 (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).
12. Shcherban, O. D. (2018). Mekhanizm zabezpechennia ta stabilizatsii finansovoi stiikosti na pidpriemstvi: Naukovo-vyrobnychi zhurnal «Biznes-navihator», 1–2 (44), 151–155. Retrieved from [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bnav_2018_1\(2\)_34.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/bnav_2018_1(2)_34.pdf) (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).
13. Herashchenko, I. O. (2017). Mekhanizm upravlinnia finansovoiu stiikistiu pidpriemstva: Visnyk Nats. tekhn. un-tu «KhPI». Ser.: Ekonomichni nauky. Kharkiv : NTU «KhPI», 24 (1246), 124–128. Retrieved from <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/31204> (data zvernennia: 12.05.2021) (in Ukrainian).

doi: 10.32403/1998-6912-2021-1-62-142-153

FORMATION OF THE MECHANISM FOR MANAGING THE FINANCIAL STABILITY OF THE PUBLISHING AND PRINTING ENTERPRISE

Kh. Ya. Yaremyk, M. I. Yaremyk

*Ukrainian Academy of Printing,
19, Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine
khyaremyk@i.ua*

Publishing and printing companies are required to focus their attention on solving the problem of improving the effectiveness of financial stability management in order to overcome the crisis, including financial support activities. The purpose of this article is to substantiate the theoretical and methodological principles of formation of a mechanism for managing financial stability of the publishing and printing company. The essence of the concept of «mechanism for managing the financial stability of the enterprise» is studied, which allows to highlight the existing approaches in its interpretation. Among the features that have an impact on the formation of the performance of companies in the publishing and printing industry, there are: the limited effects of the law of supply and demand for the conditions of the publishing market; the difficulty of forecasting long-term demand for publishing products; limited segments of product markets; publishing needs financial support at the state level. The purpose of implementation of the mechanism for managing financial stability of the publishing and printing company is justified, which consists in achievement by an entity the optimal level of

financial stability at which solvency, creditworthiness, investment attractiveness are provided. The main tasks of the process of managing the financial stability of publishing and printing companies are highlighted. The following sequence of stages of formation of the mechanism for managing financial stability of the publishing and printing enterprise is presented: definition of the goals, subjects and objects of management; detection of controls; determination of methods to influence on the management factors; developing a strategy to ensure financial stability; monitoring the state of financial stability. The process of building a mechanism for managing financial stability is structured within the activities of publishing and printing companies using the basic elements: functions (accumulation, control, regulatory); financial management methods, levers, instruments and support systems.

Keywords: *financial stability, publishing and printing enterprise, mechanism for managing, methods, system, factors, strategy, financial levers, financial instruments.*

Стаття надійшла до редакції 08.02.2021.

Received 08.02.2021.